

Research Paper

Geography of Happiness: A Spatial Analysis of Happiness Affected by Socio-Economic Factors at the Level of Rural Areas (Case Study: Villages of Torbat-Haydarieh Township)

Khadije Sadeghi¹, *Ali Hajinejad², Javad Bazrafshan³, Majid Yasouri⁴

1. PhD, Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Geography, University of Sistan and Balochestan, Zahedan, Iran.
2. Associate Professor, Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Geography, University of Guilan, Rasht, Iran.
3. Associate Professor, Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Geography, University of Sistan and Balochestan, Iran.
4. Professor, Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Geography, University of Guilan, Rasht, Iran.

Citation: Sadeghi, Kh., Hajinejad, A., Bazrafshan, J., & Yasouri, M. (2023). [Geography of Happiness: A Spatial Analysis of Happiness Affected by Socio-Economic Factors at the Level of Rural Areas (Case Study: Villages of Torbat-Haydarieh Township) (Persian)]. *Journal of Rural Research*, 13(4), 700-715, <http://dx.doi.org/10.22059/jrr.2022.343590.1747>

doi: <http://dx.doi.org/10.22059/jrr.2022.343590.1747>

Received: 24 May 2022

Accepted: 14 Sep. 2022

ABSTRACT

Happiness is a person's judgment and evaluation of satisfaction with their quality of life. Studies have shown that there are spatial differences in the Happiness of people between places and regions. Therefore, this study has investigated the state of Happiness and its spatial dependence in rural areas of *Torbat-e Heydarieh*. The present research is descriptive-analytical in terms of applied purpose and method. Data collection tools were questionnaires and interviews from selected samples consisting of 380 households from the statistical population of rural households in *Torbat-e Heydarieh* (N = 23105) using Cochran's formula and quota sampling method. Descriptive statistics, Fordyce Happiness Questionnaire, and multiple regression were used to analyze the data and GIS was used to analyze the vigor status of the studied villages in Torbat-e Heydariyeh. The test results and comparison of the means of Happiness obtained from the Fordyce questionnaire indicate that the Happiness of the villages was classified into three categories: low (average scores 320-355), medium (356-365) and high (366-385). The results of multiple regression also showed that out of 18 independent variables related to Happiness, 4 variables were income with a correlation coefficient of (0.399), social capital (0.383), the distance of 5 km from the nearest city (0.599) and distance of 10 to 15 km. It had the highest correlation with the city with a coefficient of (0.452) with the Happiness of rural households. Also, the study of the Happiness map of the studied villages confirms the spatial dependence of Happiness due to the cluster Happiness of the villages.

Key words:

Happiness, Spatial dependence, Regression, *Torbat-e Heydarieh* Township

Copyright © 2023, Journal of Rural Research. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0 International License which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

Extended Abstract

1. Introduction

H

appiness refers to short-term emotional states or long-term cognitive evaluation and refers to a person's overall judgment

of his or her desired life, which is not only a sign of personal well-being and mental well-being but also a factor in assessing community well-being. Happiness rankings of populations and attitudes in which there are factors that increase Happiness are now increasingly considered by the international scientific community, policymakers and

* Corresponding Author:

Ali Hajinejad, PhD

Address: Department of Geography and Rural Planning, Faculty of Geography, University of Guilan, Rasht, Iran.

Tel: +98 (912) 1156908

E-mail: ahajinejad@guilan.ac.ir

the public. Most studies have examined the socio-economic characteristics of individuals such as age, marital status, gender, and income as independent variables to predict Happiness or life satisfaction. But environmental and geographical variables are a relatively new area of research, and few economists have examined the relationship between Happiness and environmental factors. Meanwhile, today, attention to research on mental Happiness and well-being has increased in international geographical studies, and studies have shown that there are spatial differences in the Happiness of individuals between places and regions. Extensive studies have been done on Happiness and its determining factors, but on spatial changes in Happiness, and more research has been done in the external arena at the national and regional levels, and few studies have shown spatial differences in Happiness even at the level of the city, which has been surveyed but no information is available at the village level. Few studies have examined the geographical patterns of Happiness. In Iran, however, no studies have been conducted in this field. Since changes in Happiness at the village level and the prediction of rural mobility and migration are useful for rural and social planning, it is necessary to pay attention to the spatial differences between mental well-being and Happiness in rural areas. For this purpose, this study has investigated the changes in the Happiness of people living in rural areas of *Torbat-e Heydarieh*.

2. Methodology

The present research is descriptive-analytical in terms of purpose and method. Theoretical studies were conducted using the library method, and field data were collected through a Likert scale questionnaire and observation and interviews with rural households. Observation and interview methods were used to help analyze the quantitative data. The statistical population is rural households in *Torbat-e Heydarieh* (N = 23105), 380 rural households were selected using Cochran's formula. The sample number of villages was selected by quota sampling method. Also, from 132 inhabited villages of *Torbat-e Heydarieh* city, 26 villages (20% of villages) were selected using simple random sampling method. Statistical methods were used to answer the questions and analyze the data. The Happiness of rural households was assessed using a Fordyce Happiness questionnaire. Then the mean Happiness scores were entered into the Geographic Information System (GIS) for analysis. Multivariate regression was also used to examine the relationship and correlation between contextual, spatial, economic and social variables.

3. Results

To assess the Happiness of rural households and in line with the first question of the research, first, the Fordyce Happiness Questionnaire was used and based on the scores obtained from this questionnaire, the Happiness levels were divided into three categories: low vigor level (average 320-355), medium vigor level (average 356-365) and high vigor level. According to the scores obtained for each village, it was found that the level of Happiness in villages that are less distant from the nearest city center and also have a plain settlement is higher than other villages. Also, the results of the multiple regression test showed that among the 16 contextual variables, socio-economic, distance to the city and residential location, age (0.362), income (0.399), social capital (0.383), distance of 5 km (0.599) and distance of 10 to 15 km (0.452) were most associated with Happiness. Of course, the two variables of gender (0.282) and education (0.210) were also correlated with the Happiness of rural households at the level of 0.005. The lowest correlation was related to the distance above 15 km (0.004) and the location of the Dashti settlement (0.009).

4. Discussion

The average Happiness scores for each of the sample villages based on the location of the settlement and also the distance of each village to the nearest city showed that at a high level of Happiness, there is a significant difference between villages close to the city and villages further away from the city. In other words, the villages that had a shorter distances from the city had a higher level of Happiness. Respondents in rural areas with an average distance from the city reported an average level of Happiness. Although the difference in the level of Happiness between villages with different distances to the nearest city is not large, the average difference in Happiness between the villages closest to the city and the farthest villages to the city is 30 points difference. Also, the study of average Happiness scores and attention to the output map of the Happiness status of villages shows that most of the villages with higher Happiness levels are located in the Dashti settlement. Also, the results of the multiple regression test indicate that among the contextual variables, age had a significant relationship and correlation with the Happiness of rural households. The study of socio-economic variables showed that the variables of income and social capital were more correlated with the Happiness of rural households. In this regard, rural households acknowledged that the situation of income and social capital among households was appropriate. Among the variables of the distance, two variables of the distance of 5 km to the nearest city and also the distance of 10 to 15 km to the

nearest city were more related to the Happiness of rural households.

5. Conclusion

Today, Happiness is one of the needs of rural development for human societies because citizens, especially those living in rural areas, have less opportunity to think about themselves and their needs. Geographers believe that the Happiness of individuals may be spatially dependent. People's well-being may be spatially related, meaning that happy and dissatisfied people are more likely to be in different areas close to each other. Therefore, attention to spatial factors in addition to economic and social factors in research related to Happiness and sustainable rural development should be a priority in community development programs. Therefore, in this study, the spatial correlation of Happiness was investigated. As stated in the research findings section; among the 16 variables measured, five variables had the highest correlation with individuals' Happiness. These variables are age, income, social capital, distance of 5 km to the city and distance of 5 to 10 km to the city. Also, their employment has been effective in the level of Happiness and considering that income is also a function of employment, they were satisfied with their income status and it was shown that the income variable had a significant impact on the level of Happiness of residents. However, the highest level of Happiness belongs to the distance of five kilometers from to the city. According to field observations, these villages have more amenities due to their proximity to the city and have easier and faster access to facilities and services, as well as more job variety and income.

Acknowledgments

This paper was extracted from the PhD thesis of the first author. In the end, I would like to sincerely thank all the dear villagers of Torbat-e Heydariyeh who patiently answered the authors' questions and cooperated a lot. Hoping for happy days and better quality of life for the villagers of my country.

Conflict of Interest

The authors declared no conflicts of interest

جغرافیای شادابی: تجزیه و تحلیل مکانی شادابی متأثر از عوامل اجتماعی - اقتصادی در سطح نواحی روستایی (مورد مطالعه: روستاهای شهرستان تربت حیدریه)

خدیجه صادقی^۱، علی حاجی‌نژاد^۲، جواد بذرافشان^۳، مجید یاسوری^۴

- ۱- دکتری، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.
- ۲- دانشیار، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.
- ۳- دانشیار، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.
- ۴- استاد، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشکده جغرافیا، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

حکمه

تاریخ دریافت: ۰۴ خرداد ۱۴۰۱
تاریخ پذیرش: ۲۳ شهریور ۱۴۰۱

شادابی قضاوت و ارزیابی فرد از کیفیت زندگی خود است. مطالعات انجام گرفته نشان می‌دهد تفاوت‌های مکانی در شادابی افراد بین مکان‌ها و مناطق وجود دارد. تفاوت‌های بین‌المللی، بین منطقه‌ای و بین شهری در شادابی انجام گرفته است، اما تاکنون تفاوت شادابی افراد در مناطق روستایی مختلف به‌ویژه در ایران انجام نگرفته است. بنابراین پژوهش حاضر به بررسی وضعیت شادابی و وابستگی مکانی آن در مناطق روستایی شهرستان تربت حیدریه پرداخته است. تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی و روش انجام آن توصیفی - تحلیلی است. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسش‌نامه و مصاحبه از نمونه‌های منتخب مشتمل بر ۳۸۰ خانوار از جامعه آماری خانوارهای روستایی شهرستان‌های تربت حیدریه (N = ۳۳۱۰۵) است که با استفاده از فرمول کوکران و به روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای محاسبه شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی، پرسش‌نامه شادابی فوردایس، رگرسیون چندگانه و برای تحلیل وضعیت شادابی روستاهای مورد مطالعه از نرم‌افزار GIS استفاده شده است. نتایج آزمون و مقایسه میانگین‌های شادابی حاکی از آن است که میزان شادابی روستاها در سه دسته پایین (میانگین نمرات ۳۲۰-۳۵۵)، متوسط (۳۵۶-۳۶۵) و بالا (۳۶۶-۳۸۵) طبقه‌بندی شدند. نتایج رگرسیون چندگانه نیز نشان داد از میان ۱۶ متغیر مستقل مرتبط با شادابی ۴ متغیر درآمد با ضریب همبستگی (۰/۳۹۹)، سرمایه اجتماعی (۰/۳۸۳) فاصله ۵ کیلومتر با نزدیک‌ترین شهر (۰/۵۹۹) و فاصله ۱۰ تا ۱۵ کیلومتر با شهر با ضریب (۰/۴۵۲) بیشترین همبستگی را با شادابی خانوارهای روستایی داشته است. همچنین بررسی نقشه وضعیت شادابی روستاهای مورد مطالعه نیز باتوجه به خوشه‌های بودن شادابی روستاها، وابستگی مکانی شادابی را تأیید می‌کند. نتایج نشان می‌دهد روستاها بسته به اینکه در چه وضعیتی قرار دارند از نظر عوامل مختلف مانند میزان درآمد، سرمایه اجتماعی، کیفیت زندگی و فاصله تا شهر، از میزان شادابی متفاوتی برخوردار بوده‌اند.

کلیدواژه‌ها:

شادابی، وابستگی مکانی، رگرسیون، شهرستان تربت حیدریه

مقدمه

(Kahneman, 2000; Veenhoven, 2017). با این حال همیشه به توانایی فردی برای تشخیص بین محرک‌های خوب و بد محیط بستگی دارد و باعث پاسخ‌های رفتاری می‌شود. در این رابطه فری و اشتورتز^۱ (۲۰۰۲) استدلال می‌کنند که ممکن است افراد شادتر نسبت به محیط نگرش مثبتی نشان دهند.

اندازه‌گیری و توضیح رفاه ذهنی افراد به‌ویژه شادابی، موضوع تحقیقات گسترده در رشته‌هایی مانند روان‌شناسی، جامعه‌شناسی و اقتصاد در دهه‌های اخیر بوده است (Diener et al., 1999). رتبه‌بندی شادابی جمعیت‌ها و نگرش‌هایی که عوامل افزایش شادابی در آن‌ها وجود دارد، در حال حاضر به صورت روزافزون مورد توجه جامعه علمی بین‌المللی، سیاست‌گذاران و مردم واقع

شادابی نشان‌دهنده درجه‌ای است که یک فرد کیفیت کلی زندگی خود را مطلوب ارزیابی می‌کند (Veenhoven, 2018: 1001). شادابی نه تنها نشانه‌ای از رفاه و بهزیستی ذهنی شخص است (Easterlin, 2001)، بلکه عامل کلیدی برای ارزیابی رفاه جوامع است (Stiglitz et al., 2009). شادابی از سه منبع حاصل می‌شود: خصوصیات و فعالیت‌های شخصی (خصوصیات و خلقیات، اوقات فراغت، جنسیت، سن و درآمد شخصی)؛ خصوصیات اجتماعی (فرهنگ، آزادی سیاسی/حقوقی، تولید ناخالص ملی)؛ و رابطه بین افراد و گروه‌ها (سرمایه اجتماعی مانند دین، دوستی، انجمن و اصناف) (Kozaryn, 2011). شادابی ممکن است به حالات عاطفی کوتاه‌مدت یا ارزیابی شناختی طولانی‌مدت اشاره داشته باشد

1. Frey & Stutzer

* نویسنده مسئول:

دکتر علی حاجی‌نژاد

نشانی: رشت، دانشگاه گیلان، دانشکده جغرافیا، گروه جغرافیا و برنامه ریزی روستایی.

تلفن: ۰۸۱۱۵۶۹۰۸ (۹۱۲) ۰۹۸+

پست الکترونیکی: ahajinejad@guilan.ac.ir

و دسترسی راحت به آن و نیز فضای سبز و غیره تأثیر مثبت و منفی بر میزان شادابی دارد و هر مکان باتوجه به موقعیت مکانی مشابه می‌تواند سطح شادابی یکسانی به همراه داشته باشد.

مطالعات گسترده‌ای در مورد شادابی و عوامل تعیین‌کننده آن انجام گرفته است اما در مورد تغییرات فضایی و مکانی شادابی بیشتر در عرصه خارجی آن هم در سطح کشور و منطقه انجام گرفته است و مطالعات کمی تفاوت‌های مکانی شادابی را حتی در سطح شهر بررسی کرده‌اند اما در سطح روستاها اطلاعاتی در دست نیست. حتی مطالعات کمی الگوهای جغرافیایی شادابی را بررسی کرده‌اند. در ایران اما هیچ مطالعه‌ای در این زمینه انجام نگرفته است. از آنجا که تغییرات شادابی در سطح روستاها و پیش‌بینی تحرک و مهاجرت‌های روستایی برای برنامه‌ریزی روستایی و اجتماعی مفید است، لذا توجه به تفاوت‌های مکانی رفاه ذهنی و شادابی در مناطق روستایی ضروری است. مطابق با آنچه ذکر شد روستاهای شهرستان تربت حیدریه نیز به لحاظ موقعیت سکونتگاهی دارای تپ دشتی و کوهستانی و به لحاظ شرایط آب و هوایی متنوع است و همچنین متاثر از موقعیت جغرافیایی از تنوع محیطی، اجتماعی، اقتصادی برخوردار است و دسترسی‌های آنان نیز دارای سطوح مختلف هستند. همچنین مطالعات قبلی که در مورد عوامل مؤثر بر شادابی نواحی روستایی شهرستان تربت حیدریه انجام شده است نیز نشان داد شادابی در نواحی روستایی شهرستان تربت حیدریه از سطوح مختلفی برخوردار است بنابراین هدف این پژوهش بررسی پراکنش مکانی شادابی در نواحی روستایی این شهرستان بوده است. برای همین منظور این مطالعه به بررسی تغییرات شادابی افراد ساکن در مناطق روستایی شهرستان تربت حیدریه پرداخته است. باتوجه به مطالب پیش گفته، دو سؤال اساسی مطرح می‌شود: آیا سطح شادابی میان مناطق مختلف روستایی شهرستان تربت حیدریه یکسان است؟ آیا میان مناطق مختلف روستایی شهرستان تربت حیدریه از نظر شادابی همبستگی مکانی وجود دارد؟

مروری بر ادبیات موضوع

از دیرباز شادابی موضوع مهمی در روان‌شناسی و اقتصاد بوده است که در هر دو علم به لحاظ اندیشه‌های الهام‌گرفته از تفکرات روان‌شناسی مثبت است (Seligman, 1999). مطالعات تجربی شادابی عمدتاً بر سه موضوع متمرکز است: اقدامات، الگوها و عوامل تعیین‌کننده شادابی. گروه اول مطالعات به اندازه‌گیری شادابی می‌پردازند و از آنجایی که اندازه‌گیری شادابی به‌عنوان یک قضاوت کلی از زندگی فرد دشوار است؛ مقادیری جهت اندازه‌گیری ساخته شده است مانند مقیاس شادابی، مدل و روش (Diener et al., 1985; Kahneman et al., 2004). گروه دوم مطالعاتی است که الگوهای شادابی را از نظر تغییر زمانی، اختلاف بین گروهی و تنوع جغرافیایی بررسی می‌کنند. مانند

شده است. اغلب مطالعات، ویژگی‌های اقتصادی، اجتماعی افراد مانند سن، وضعیت تاهل، جنسیت و درآمد را به‌عنوان متغیر مستقل برای پیش‌بینی شادابی یا رضایت از زندگی مورد بررسی قرار داده‌اند. اما متغیرهای محیطی و جغرافیایی یک زمینه تحقیقاتی نسبتاً جدید است و تعداد کمی از اقتصاددانان رابطه بین شادابی و عوامل محیطی را بررسی کرده‌اند. ویژگی‌های محیطی ممکن است آثار مثبتی (مناظر طبیعی، تعامل با گیاهان و حیات وحش) و همچنین تأثیرات منفی (آلودگی، تخریب زیبایی) بر روی رفاه ذهنی و شادابی داشته باشد (Carbonell & Gowdy, 2007). همچنین آن‌ها نشان دادند که منطقه یا مکانی که فرد در آنجا ساکن است بر شادابی و رضایت از زندگی تأثیر می‌گذارد (Bererton et al., 2008). قانون اول جغرافیا می‌گوید همه پدیده‌ها با یکدیگر مرتبط هستند اما پدیده‌های نزدیک به یکدیگر نسبت به پدیده‌های دورتر، ارتباط و وابستگی بیشتری دارند (Tobler, 1970). ایجاد این وابستگی فضایی از طریق سازوکار مقایسه اجتماعی، مقایسه مردم با افراد دیگر در مکان‌های مجاور مانند استان، شهرستان یا دهستان‌های هم‌مرز، ایجاد می‌شود. همچنین عوامل تعیین‌کننده شادابی در یک استان به احتمال زیاد مشابه عوامل تعیین‌کننده در استان‌های مجاور است؛ در صورت بروز این امر میزان شادابی در سطح استان وابسته به یکدیگر است. بنابراین شادابی ممکن است از نظر مکانی همبستگی داشته باشد؛ یعنی ممکن است مجموعه‌ای از استان‌های شاد یا ناشاد در همسایگی هم وجود داشته باشد (Kozaryn, 2011). براین اساس نظریه مقایسه، شادابی را باتوجه به عوامل مرتبط با آن اینگونه بیان می‌کند: انسان زمانی احساس شادابی و رضایت از موقعیت خود را دارد که در صورت داشتن امکانات، دسترسی‌ها و موقعیت یکسان و برابر با مجاورین خود، با همان امکانات دستاورد بیشتری را کسب کند و به عبارتی با مقایسه خود و دیگران احساس کند که شرایط بهتری دارد (Sadeghi et al., 2020). معمولاً تفاوت قابل توجهی در سطح شادابی در کشورهای مختلف و همچنین در مناطق مختلف همان کشور وجود دارد به گونه‌ای که مطالعات زیادی شروع به بررسی تغییرات بین منطقه‌ای از میزان شادابی کرده‌اند. در مقیاس‌های بین‌المللی بررسی‌ها نشان می‌دهند که شادابی مردم می‌تواند به صورت منطقه‌ای با خوشه‌ای باشد و اختلافات زیادی در میزان شادابی در مناطق مختلف وجود دارد. در این میان اختلافات جغرافیایی نیز سهم چشمگیری در تغییر و اختلاف میزان شادابی در مناطق مختلف داشته است. برخی از مطالعات نیز نشان داده‌اند که تأثیر برخی عوامل تعیین‌کننده شادابی باتوجه به ویژگی‌های زمان و مکان شکل می‌گیرند. بنابراین تفاوت‌های مکانی به لحاظ جغرافیایی خود یکی از عوامل مؤثر بر شادابی است. عوامل مکانی و جغرافیایی مانند آب‌وهوا، دما، گرما و سرما، موقعیت سکونتگاهی دشتی، کوهستانی، جلگه‌ای، دور بودن از منابع آلودگی صوتی، آلودگی هوا همچنین دوری و نزدیکی به مراکز شهری و جاده‌های اصلی، برخورداری از امکانات

وانگ و وانگ^{۱۱} (۲۰۱۵) به بررسی تفاوت شادابی در مناطق مختلف شهر پکن پرداختند و به این نتیجه رسیدند که شادابی و رضایت از زندگی بین ساکنان شهری و حومه شهر تفاوت معناداری دارد. جرمیز و وسلباوم^{۱۲} (۲۰۱۹) در مطالعه‌ای تحت عنوان حرکت به سوی شادابی به بررسی نابرابری شادابی در کشورهای مبدأ و مقصد مهاجران پرداختند و به این نتیجه رسیدند که شادابی یکی از عوامل و انگیزه‌های مهاجرت است. اریفیدودو و پریرا^{۱۳} (۲۰۱۱) در مطالعه‌ای با عنوان «کیفیت زندگی و سیاست‌های توسعه فشرده در باندونگ اندونزی» به بررسی رابطه میان رضایت از زندگی و تراکم جمعیت و فاصله با مرکز شهر پرداختند که نتایج آن نشان داد افرادی که در مرکز شهر و یا نزدیک به مرکز زندگی می‌کنند سطح بالاتری از رضایت از زندگی و شادابی دارند که این معمولاً به این دلیل است که دسترسی به امکانات شهری مانند توقف و حمل و نقل بیشتر است. بررسی مطالعات داخلی و خارجی نشان می‌دهد در ایران تاکنون مطالعه‌ای در زمینه وابستگی مکانی شادابی به طور اعم و شادابی در سطح روستاها به طور اخص انجام نگرفته است.

مبانی نظری

مطالعات شادابی معاصر با تحقیقات ریچارد ایسترلین آغاز شد. وی در تحقیقات خود استدلال می‌کند که عملکرد شادابی از آرزوها و دستاوردها تشکیل شده است؛ بدین گونه که مردم دارای آرزوهایی هستند که سعی در ارضای آن‌ها دارند. هنگامی که آرزوها برآورده می‌شوند، باید شادابی و رضایت به دنبال داشته باشد. در این راستا شادابی غالباً شامل سه مولفه است: رضایت از زندگی، تأثیر مثبت و تأثیر منفی (Diener et al., 1999)؛ این سه مولفه با هم همبسته و مرتبط هستند. بنابراین اصطلاح شادابی، تأثیر مثبت مکرر، رضایت از زندگی بالاتر و تأثیر منفی کمتر تعریف می‌شود.

باتوجه به موضوع مورد مطالعه و نظریات موجود در خصوص سؤالات تحقیق، دو نظریه مرتبط در این زمینه را می‌توان بررسی کرد:

الف) نظریه سازگاری (انطباق)

طبق الگوی تطابق آرزو با وضعیت عینی، احساس شادابی بازتاب توازن میان آرزوهای شخص و وضعیت اوست. زمانی که وضعیت فرد با آرزوها و توقعاتش تطابق پیدا می‌کند، به فرد احساس رضایت بالایی دست می‌دهد. همچنین وقتی وضعیت فرد از سطح توقعاتش تنزل یابد، دچار نارضایتی شدید می‌شود و رفته رفته با کاهش توقعات و تطابق آن با وضعیت فرد از شدت

مطالعه لیوبومیرسکی^۲ (۲۰۱۰) که براساس نظریه سازگاری به ارائه مدل شادابی براساس فرایندهای سازگاری لذتگرایانه پرداخته‌اند. گروه سوم که بیشترین تحقیقات در مورد شادابی را انجام داده‌اند به شناسایی عوامل تعیین‌کننده شادابی پرداخته‌اند؛ مانند مطالعه صادقی و همکاران (۲۰۲۰)، تبیین عوامل مؤثر بر شادابی خانوارهای روستایی؛ عنبری و حقی (۲۰۱۳)، بررسی عوامل فردی و اجتماعی مؤثر بر نشاط اجتماعی زنان؛ میرشاه جعفری و همکاران (۲۰۰۴)، شادمانی و عوامل مؤثر بر آن؛ لیوبومیرسکی و همکاران (۲۰۰۵) بررسی عوامل جمعیتی بر شادابی؛ و دینر^۳ و همکاران (۱۹۹۹) و دولان^۴ و همکاران (۲۰۰۸) به بررسی تأثیرات عوامل ژنتیکی، رفتاری و محیطی بر شادابی پرداخته‌اند. پژوهش‌ها در مورد جغرافیای بهزیستی ذهنی و شادابی با الگوهای فضایی و تغییرات شادابی در سطح کشورها و مناطق در عرصه خارجی متمرکز شده است که در ادامه خلاصه‌ای از این مطالعات آورده شده است؛ اسلم و کورادو^۵ (۲۰۱۲) با استفاده از مدل‌سازی رضایت از زندگی به بررسی آثار تغییرات شادابی در سطح ملی پرداختند و به این نتیجه رسیدند که افراد در کشورهای ثروتمند نسبت به کشورهای فقیر سطح بالاتری از شادابی را گزارش می‌دهند. استانکا^۶ (۲۰۱۰) در مطالعه‌ای نشان دادند که تأثیر درآمد و بیکاری بر شادابی به لحاظ مکانی به صورت خوشه‌ای است. همچنین ایسترلین^۷ و همکاران (۲۰۱۰) شواهدی ارائه دادند که با افزایش درآمد یک کشور، شادابی افزایش نمی‌یابد که این نظریه با پارادوکس ایسترلین شناخته می‌شود. رهدانز و مدیسون^۸ (۲۰۰۸) آب و هوا را به‌عنوان یک عامل جغرافیایی مؤثر بر شادابی می‌دانند. اسوالد و هو^۹ (۲۰۱۰) تفاوت‌های منطقه‌ای در شادابی را در ایالت‌های آمریکا بررسی کرده‌اند و به این نتیجه رسیدند که ایالت‌هایی مانند لوئیزیانا و واشنگتن دی سی از شادابی بالایی برخوردارند اما کالیفرنیا و ویرجینیای غربی سطح شادابی پایینی دارند. بال و تانیز^{۱۰} (۲۰۲۲) عوامل جغرافیایی، فردی و اجتماعی و اقتصادی را مؤثر بر شادابی می‌دانند و نتایج مطالعه آنان نشان داد زندگی در یکی از کشورهای بحرانی اقتصادی و اقدامات ریاضتی هستند، تأثیر منفی بر شادابی افراد دارد و این آثار منفی شادابی باتوجه به آثار کوتاه مدت، میان مدت و بلند مدت رکود اقتصادی در مقایسه با کشورهای اروپای شمالی بیشتر احساس می‌شود.

2. Lyubomirsky
3. Diener
4. Dolan
5. Aslam & Corrado
6. Stanca
7. Easterlin
8. Rehdanz & Maddison
9. Oswald & Wu
10. Balls & Thanis

11. Wang & Wang
12. Grimes & Wesselbaum
13. Arifwidodo & Perera

افراد خود را با دیگران که در همان مناطق یا مناطق همسایه زندگی می‌کنند مورد قیاس قرار می‌دهند، شادابی افراد با دیگران در همان منطقه یا مناطق همسایه مرتبط است (Okulicz-Kozaryn, 2011).

نظریه مقایسه یکی از نظریات مرتبط با شادابی است که هم در زمره نظریات اجتماعی و هم اقتصادی شادابی به کار گرفته شده است. براساس این نظریه در ارتباط با عوامل مؤثر بر شادابی، انسان زمانی شادابی و خوشبختی را تجربه می‌کند که به چیزی بیشتر از همسایه‌اش یا بیشتر از آنچه دیروز داشته است، دست یابد (Okenfels, 2009).

نظریه مقایسه مبتنی بر مشاهدات انسان است که بر آن اساس خواسته‌ها و لذت‌های خود را در جامعه ایجاد می‌کند و این خواسته‌ها در ارتباط با جامعه اندازه‌گیری می‌شود (Stutzer & Fery, 2003). این نظریه بیان می‌دارد که کیفیت زندگی عمدتاً بر اساس شکاف بین واقعیت‌های زندگی و استانداردهای خوب زندگی سنجیده می‌شوند. در صورتی که مقایسه مطلوب باشد، احساس شادی تسهیل و در غیر این صورت این احساس دچار وقفه خواهد شد (Anbari & Haghi, 2013). در این دیدگاه، شادابی و خوشبختی عمدتاً بر اساس دیدگاه جونز^{۱۴} تعریف شده است (Nawijn et al., 2010). طبق این دیدگاه کاهش شکاف بین کیفیت زندگی و استانداردهای زندگی باعث ایجاد شادابی و خوشبختی می‌شود. پیروان این نظریه معتقدند رفاه ذهنی و شادابی بستگی به اختلاف درآمد واقعی و مقایسه‌های افراد از این درآمدها دارد (Senik, 2009; Frey & Stutzer, 2002). ژائو و فان^{۱۵} معتقدند: «شادی از مقایسه نسبی به دست می‌آید. با افزایش درآمد، آرمان‌های مردم برای هدف جدید، افزایش می‌یابد» (Zhu & Fan, 2018). در واقع، هنجارهای اجتماعی، مقایسه‌های اجتماعی و ارزش‌های مرجع بر ارزیابی ذهنی افراد از وضعیت اقتصادی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. بنابراین چگونگی احساس افراد در مورد رفاه آن‌ها بستگی به فاصله بین درآمد واقعی آن‌ها از یک ارزش مرجع دارد. هنگامی که این نگرش اجتماعی مرجع افزایش می‌یابد و درآمد شخصی ثابت باقی می‌ماند، فرد بیشتر احتمال دارد احساس «محرومیت نسبی» داشته باشد، هرچند وضعیت شخصی اش تغییر نکرده است (Schimmel, 2009). باتوجه به تمایل انسان نسبت به مقایسه خود با دیگران، مقایسه‌ها افزایش می‌یابد که خود منجر به ایجاد ناراضی و کاهش شادابی افراد می‌شود. باتوجه به این نظریه می‌توان گفت که شادابی و نشاط نسبی است. چون اگر یک فرد خود را با دیگری مقایسه کند و از نظر دسترسی به یک مجموعه شاخص‌ها و عوامل (مانند درآمد و پس‌انداز) اگر در سطح پایین تری از فرد دیگر باشد به نوعی بر میزان شادابی آن فرد اثرگذار است. در جدول شماره ۲، عوامل و شاخص‌های برگرفته از این

ناراضی‌اش کاسته می‌شود (Naibi, 1995). اگرچه ارضای یک نیاز خاص موجب خرسندی فراوان می‌شود، اما شخص پس از مدتی آرزوی چیزهای بیشتر یا متفاوتی می‌کند، زیرا احساس بالای خرسندی موقت و زودگذر است و بعد از چندی از شدت آن کاسته می‌شود (Inglehart, 1994). بنابراین توازن بین نیازها با آرزوها از یک سو و انجام آن‌ها از سوی دیگر پیوسته برهم خورده، مجدداً تطابق می‌یابد. براساس این نظریه هنگامی که یک فرد بهبودی در شرایط زندگی خود را تجربه می‌کند، او در ابتدا با آن احساس شادی می‌کند. با این حال، پس از مدتی به آن شادی عادت می‌کند، که شادی او را به سمت سطح شادی اولیه و قبل برمی‌گرداند (Vendrik, 2013). این دیدگاه ابتدا توسط روان‌شناسان و اخیراً توسط اقتصاددانان مورد بررسی و توجه قرار گرفته است. طبق این دیدگاه، بررسی ادبیات تجربی در رابطه بین رضایت از زندگی فرد و درآمد، نشان دهنده این است که رضایت از زندگی یک فرد نه تنها نسبت به سطح فعلی درآمد خود مثبت است، بلکه نسبت به سطح درآمدی گذشته‌اش منفی است (D'Ambrosio & Frick, 2012). این بدان معنا است که سازگاری لذت‌گرایانه با تغییرات وضعیت حاصل می‌شود.

در این راستا طبق گفته بسیاری از اقتصاددانان، در صورت کنترل خصوصیات اقتصادی - اجتماعی، سطح متوسط شادابی و رضایت از زندگی باید در مکان‌های مختلف مشابه باشد (Morrison, 2007). از طرفی مردم هنگام تصمیم‌گیری در مورد محل زندگی خود، مزایا و معایب مکان‌های مختلف را بررسی و مورد نظر قرار می‌دهند. مکان‌های نزدیک به شهر ممکن است از نظر دسترسی و برخورداری از امکانات و خدمات مناسب‌تر باشند اما از فضای سبز و طبیعت بکر کمتری برخوردار باشند. از طرف دیگر مردم معمولاً رجحان‌های متفاوتی برای محل سکونت خود دارند: برخی آسایش از لحاظ دسترسی به امکانات را مهم می‌دانند و محیط شهری یا نزدیک به شهرها را ترجیح می‌دهند اما برخی محیط‌های آرام و دور از آلودگی‌های هوا، صوتی و محیط طبیعی را برمی‌گزینند. در این دیدگاه، مردم می‌توانند با کاهش خواسته‌های خود یا تغییر شناخت خود از محیط زندگی، با محیط‌های مختلف سازگار شوند. در جدول شماره ۱، عوامل و شاخص‌های برگرفته از نظریه سازگاری آورده شده است. بنابراین نظریه سازگاری (انطباق) پشتوانه سؤال اول در این تحقیق است.

ب) نظریه مقایسه

جغرافیدانان معتقدند شادابی افراد ممکن است به لحاظ مکانی وابسته باشد. زیرا مطابق با قانون اول جغرافیا، پدیده‌های نزدیک به یکدیگر مرتبط و وابسته هستند (Tobler, 1970). در نتیجه شادابی افراد ممکن است به لحاظ فضایی مرتبط باشد یعنی افراد شاد و ناراضی به احتمال بسیار در مناطق مختلف نزدیک به یکدیگر قرار می‌گیرند. از طرف دیگر طبق نظریه مقایسه که استدلال می‌کند

14. Joneses

15. Zhu & Fan

روستایی) است این تعداد جمعیت روستایی در ۱۳۲ روستای دارای سکنه استقرار یافته‌اند. از تعداد کل جمعیت روستانشین این شهرستان (۷۵۷۴۰) تعداد ۳۹۰۵۷ نفر مرد و ۳۶۶۸۳ زن هستند. امرار معاش اکثر خانوارهای روستایی شهرستان تربت حیدریه وابسته به کشاورزی و دامداری، و عمدتاً به کشت و تولید زعفران و به شیوه سنتی است. بیشترین تراکم فعالیت مربوط به زراعت با ۴۱/۱۲ درصد است که به دلیل موقعیت فضایی - مکانی شهرستان و ویژگی‌های محیط طبیعی آن، بستر محیطی جهت رونق فعالیت در بخش زراعت به خصوص کشت محصول زعفران بیشتر مهیا بوده است. در مراتب بعدی کشاورزان شهرستان تربت حیدریه بنا به موقعیت تقریباً کوهستانی آن به فعالیت‌های دام کوچک با ۳۰ درصد، اشتغال دارند، که این عوامل متأثر از موقعیت مکانی و تیپ‌های مختلف روستایی موجود در شهرستان تربت حیدریه هستند (Agricultural Jihad of Torbat-Haydariah, 2019). تصویر شماره ۲، موقعیت منطقه مورد مطالعه را نشان می‌دهد.

نظریه آورده شده است. در این راستا سؤال دوم این تحقیق نیز با اتکالی به نظریه مقایسه مطرح و پاسخ داده می‌شود. تصویر شماره ۱، بر اساس نظریات ارائه شده در پژوهش و متغیرهای مهم مرتبط با شادابی خانوارهای روستایی در قالب مدل مفهومی پژوهش ترسیم و ارائه شد.

منطقه مورد مطالعه

منطقه مورد مطالعه روستاهای شهرستان تربت حیدریه واقع در استان خراسان رضوی است. شهرستان تربت حیدریه در ۱۴۵ کیلومتری جنوب مشهد و ۱۰۰۵ کیلومتری تهران است و ارتفاع آن ۱۳۳۳ متر از سطح دریا است. و دارای چهار بخش مرکزی، بایگ، کدکن و جلگه رخ است که ۲ دهستان بالا ولایت و پایین ولایت در بخش مرکزی، ۱ دهستان بایگ در بخش بایگ؛ و ۲ دهستان کدکن و رقیچه در کدکن و ۳ دهستان بالا رخ، میان رخ و پایین رخ در بخش جلگه زاوه قرار گرفته‌اند. طبق نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵، شهرستان تربت حیدریه دارای ۷۵۷۴۰ نفر جمعیت روستانشین (۲۳۱۰۵ خانوار جدول ۱. عوامل و شاخص‌های نظریه سازگاری.

عوامل	شاخص‌ها	نظریه سازگاری
اقتصادی	درآمد، پس انداز، مالکیت	
اجتماعی	امکانات آموزشی، بهداشتی، خدمات اداری، کیفیت زندگی	
جغرافیایی (محیطی)	موقعیت سکونتگاهی، چشم انداز طبیعی، فضای سبز، بارندگی	

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

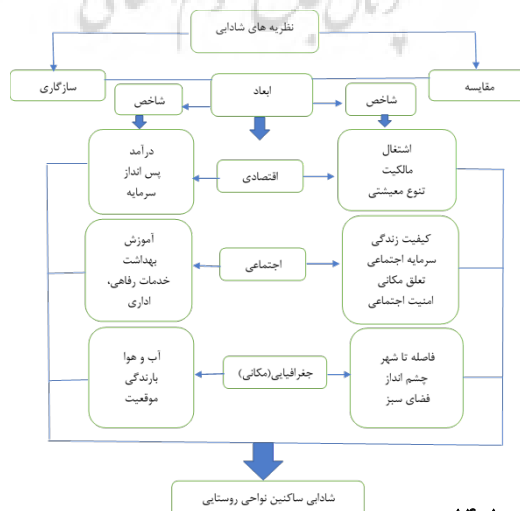
منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

جدول ۲. عوامل و شاخص‌های نظریه مقایسه.

عوامل	شاخص‌ها	نظریه مقایسه
اقتصادی	اشتغال، درآمد، پس انداز	
اجتماعی	کیفیت زندگی، تعلق مکانی، امنیت اجتماعی، سرمایه اجتماعی	
جغرافیایی (محیطی)	موقعیت سکونتگاهی، چشم انداز طبیعی، فضای سبز، موقعیت نسبی	

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

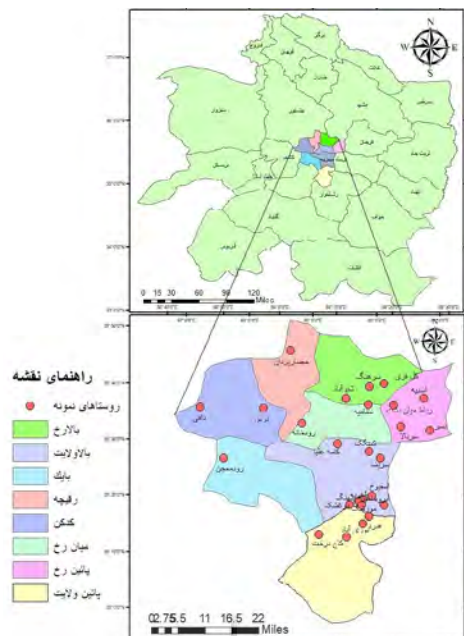
منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

تصویر ۱. مدل مفهومی. منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

تصویر ۲. نقشه موقعیت منطقه مورد مطالعه. منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

روش‌شناسی تحقیق

از پرسش‌نامه سنجش شادابی فردایس مورد بررسی قرار گرفت. این پرسش‌نامه، دارای ۴۸ گویه و ۱۶ بعد مختلف برای سنجش شادابی طراحی شده است و دارای ۱۱ مقیاس که از صفر تا ۱۰ طیف‌بندی شده است. میانگین نمرات شادابی جهت تحلیل وارد سیستم اطلاعات جغرافیایی (GIS) شد. همچنین برای بررسی ارتباط و همبستگی متغیرهای زمینه‌ای، مکانی، اقتصادی - اجتماعی از رگرسیون چند متغیره استفاده شده است.

سطوح و مقیاس داده‌ها ترتیبی و فاصله‌ای بوده، و توزیع متغیرها نرمال بود. روایی پرسش‌نامه با استفاده از روایی محتوا سنجیده و مورد تأیید پانزده نفر از استادان در حوزه علوم اجتماعی، روان‌شناسی و جغرافیا قرار گرفت. به منظور سنجش پایایی، از یک نمونه اولیه شامل ۴۰ پرسش‌نامه پیش‌آزمون گرفته شد و میزان ضریب اعتماد با روش آلفای کرونباخ^{۱۶} محاسبه شد. آلفای به‌دست‌آمده کل ۰/۷۷ است، که بالاتر از ۰/۷۰ است، لذا می‌توان گفت که مقیاس از پایایی قابل قبولی برخوردار بوده است (جدول شماره ۴).

ویژگی‌های فردی و زمینه‌ای پاسخ‌گویان

توزیع ویژگی‌های فردی پاسخ‌گویان نشان داد که بیشترین فراوانی گروه سنی، که به چهار گروه، بین ۲۱ تا ۳۰، ۳۱ تا ۴۰، ۴۱ تا ۵۰ و ۵۰ سال به بالا تقسیم شده است؛ متعلق به گروه ۳۱ تا ۴۰ سال با ۳۱/۵ درصد است. فراوانی جنسیت پاسخ‌گویان نشان داد، که از بین ۳۸۰ پاسخ‌گو در نظر گرفته شده، ۸۶/۳

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و روش انجام آن توصیفی - تحلیلی است. مطالعات نظریه‌ای با استفاده از روش کتابخانه‌ای، داده‌های میدانی نیز از طریق پرسش‌نامه با طیف لیکرت و مشاهده و مصاحبه با خانوارهای روستایی جمع‌آوری گردید. از روش مشاهده و مصاحبه جهت کمک به تحلیل داده‌های کمی استفاده شده است. جامعه آماری، خانوارهای روستایی شهرستان تربت حیدریه است ($N=23105$)، در مرحله اول ۳۸۰ خانوار روستایی با استفاده از فرمول کوکران انتخاب شد. در مرحله دوم به روش نمونه‌گیری سهمیه‌ای (بر اساس تعداد خانوار هر دهستان) با استفاده از فرمول تعیین حجم نمونه، تعداد نمونه‌های هر دهستان مشخص شد. همچنین از ۱۳۲ روستای دارای سکنه شهرستان تربت حیدریه ۲۶ روستا (۲۰ درصد روستاها) با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شد. برای این منظور و برای مشخص کردن روستاهای نمونه، ابتدا سهم پرسش‌نامه هر یک از دهستان‌ها مشخص و در مرحله بعدی و برای انتخاب روستاهای هر دهستان، به هر یک از روستاها کدی اختصاص داده شد و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و به روش قرعه‌کشی، روستاهای نمونه هر دهستان تعیین گردید. نهایتاً برای تعیین تعداد پرسش‌نامه روستاهای هر دهستان نیز با استفاده از فرمول تعیین حجم نمونه، تعداد پرسش‌نامه هر روستا نیز تعیین گردید (جدول شماره ۳).

برای پاسخ‌گویی به سؤالات و تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری استفاده شد. میزان شادابی خانوارهای روستایی با استفاده

16. Cronbach's alpha

اشتغال داشته‌اند. از نظر تأهل، ۹۵/۲ درصد پاسخ‌گویان متأهل و بقیه مجرد بوده‌اند. ۹۱/۳ درصد پاسخ‌گویان نیز بیان داشتند که دارای مسکن شخصی هستند (جدول شماره ۵).

درصد مرد و بقیه زن بوده‌اند. از نظر تحصیلات ۴۰/۷ درصد مربوط به مدرک دیپلم بوده که اکثر این تعداد در سنین بالایی بوده‌اند. ۴۶/۳ درصد پاسخ‌گویان در فعالیت‌های بخش کشاورزی

جدول ۳. ویژگی‌های جمعیتی و تعداد نمونه دهستان‌های شهرستان تربت حیدریه.

بخش	دهستان	روستا دارای سکنه	تعداد خانورها	تعداد نمونه	روستاهای انتخاب شده
مرکزی	بالا ولایت	۲۸	۷۹۷۸	۱۳۱	منظر- دوغشک- بنهنگ- اسفیوخ- آغویه- سریشا- کامه علیا- آپرود- کسگک
	پایین ولایت	۲۷	۳۷۲۶	۶۱	مورشک- کاج درخت- فدرود- بوری آباد
جلگه رخ	بالارخ	۱۹	۲,۴۵۹	۴۰	شیرآباد- سرهنگ- کل قری
	میان رخ	۱۶	۱,۷۶۵	۲۹	نظامیه- رودخانه
کدکن	پایین رخ	۱۷	۳,۱۴۱	۵۲	اسدیه- رباط میان دشت- نسر- سربالا
	کدکن	۴	۱,۷۸۳	۳۰	دافی- برس
بایگ	رقیچه	۱۳	۹۸۵	۱۶	حصاریزدان
	بایگ	۸	۱,۲۷۰	۲۱	رودمعجن
مجموع	۸	۱۳۲	۲۳۰۱۵	۳۸۰	۲۶

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: مرکز آمار ایران، ۱۳۹۵ و یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

جدول ۴. میزان آلفای محاسبه شده برای هر یک از عوامل.

ابعاد	تعداد گویه	میزان آلفای کرونباخ
اقتصادی	۵	۰/۷۱
اجتماعی	۵	۰/۷۲
موقعیت	۵	۰/۸۳
فاصله	۵	۰/۷۵
زمینه ای	۵	۰/۸۴
کل	۲۵	۰/۷۷

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

جدول ۵. توزیع فراوانی جمعیت مورد مطالعه یا جمعیت هدف.

مشخصات پاسخ دهنده	بیشترین پاسخ‌گو	تعداد پاسخ‌گو	درصد
سن	۳۱-۴۰ سال	۱۲۰	۳۱/۵
جنسیت	مرد	۳۲۸	۸۶/۳
تحصیلات	دیپلم	۱۵۵	۴۰/۷
تأهل	متاهل	۳۶۲	۹۵/۲
شغل اصلی	کشاورز	۱۷۶	۴۶/۳
نوع مالکیت مسکن	شخصی	۳۴۷	۹۱/۳

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

یافته‌ها

طبقه: سطح شادابی پایین (میانگین ۳۲۰-۳۵۵)، سطح شادابی متوسط (میانگین ۳۵۶-۳۶۵) و سطح شادابی زیاد (میانگین ۳۶۶-۳۸۵) تقسیم‌بندی شده است، لازم به ذکر است در رابطه با طبقه اول یا همان سطح شادابی پایین با توجه به اینکه تنها میانگین شادابی دو روستا زیر امتیاز ۳۴۵ بوده است و در این پژوهش طبقه‌بندی براساس میانگین امتیازی با فاصله ده امتیاز بوده است امتیازات زیر ۳۵۵ در سطح پایین شادابی طبقه‌بندی شده است و در نهایت میانگین‌های به‌دست‌آمده جهت تحلیل وارد محیط نرم‌افزاری سیستم اطلاعات جغرافیایی شد (تصویر شماره ۳).

برای بررسی شادابی خانوارهای روستایی و در راستای سؤال اول پژوهش ابتدا از پرسش‌نامه سنجش شادابی مورد استفاده استفاده شد. بررسی میانگین نمرات ۳۸۰ نمونه مورد مطالعه در ۲۶ روستای شهرستان در جدول شماره ۶ نشان داده شده است. سطح شادابی جامعه آماری براساس نمرات کسب شده در پرسش‌نامه شادابی مورد استفاده با فاصله امتیازی ده نمره (پرسش‌نامه شادابی مورد استفاده دارای ۴۸ گویه با مجموع ۴۸۰ امتیاز است، هر واحد امتیاز در این پرسش‌نامه ۱۰ امتیاز محسوب می‌شود، به عبارتی امتیاز کامل تعلق گرفته به یک پرسش) به سه

جدول ۶. وضعیت شادابی روستاهای نمونه.

روستا	میانگین شادابی	موقعیت سکونتگاهی	فاصله تا نزدیک‌ترین شهر (کیلومتر)
رود معجن	۳۵۴	کوهپایه‌ای	+۱۵
دافی	۳۶۸	کوهپایه‌ای	+۱۵
برس	۳۴۴	دشتی	۱۰-۱۵
حصار یزدان	۳۶۴	دشتی	+۱۵
منظر	۳۵۵	دشتی	۵
دوغشک	۳۳۴	دشتی	۵-۱۰
بنهنگ	۳۷۴	دشتی	۵
اسفیوخ	۳۷۴	دشتی	۵-۱۰
آغویه	۳۷۸	دشتی	۵
سریشا	۳۵۹	کوهپایه‌ای	۱۰-۱۵
کامه علیا	۳۷۲	کوهپایه‌ای	۱۰-۱۵
آبرود	۳۵۶	دشتی	+۱۵
کسگک	۳۷۴	کوهپایه‌ای	+۱۵
مورشک	۳۸۰	دشتی	۵
کاج درخت	۳۶۱	دشتی	۵-۱۰
فردر	۳۶۶	دشتی	۱۰-۱۵
بوری آباد	۳۶۵	دشتی	۵-۱۰
اسدیه	۳۶۶	دشتی	+۱۵
رباط میان دشت	۳۵۱	دشتی	+۱۵
نسر	۳۶۳	کوهپایه‌ای	+۱۵
سربالا	۳۶۱	کوهپایه‌ای	+۱۵
نظامیه	۳۵۳	دشتی	+۱۵
رودخانه	۳۶۰	دشتی	۱۰-۱۵
شیرآباد	۳۳۴	دشتی	+۱۵
سرهنگ	۳۴۹	دشتی	+۱۵
کل قری	۳۵۰	کوهپایه‌ای	۵-۱۰

تصویر ۳. نقشه وضعیت شادابی منطقه مورد مطالعه. منبع: نگارندگان، ۱۴۰۱

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

با یکدیگر اختلاف دارد و سه سطح از شادابی را میان روستاها مشاهده می‌شود. در این راستا سؤال اول پژوهش با مضمون اینکه آیا سطح شادابی میان مناطق مختلف روستایی شهرستان تربت حیدریه یکسان است؟ پشتیبانی نمی‌شود؛ و نشان داده شد که سطح شادابی میان مناطق مختلف روستایی متفاوت است. اختلاف منطقه در سطح شادابی افراد می‌تواند ناشی از تفاوت در ویژگی‌های اقتصادی - اجتماعی پاسخ‌دهندگان در مناطق و نواحی مختلف روستایی باشد. بنابراین برای آشکار کردن تأثیر واقعی عوامل جغرافیایی، لازم است تأثیر خصوصیات شخصی، اقتصادی - اجتماعی و مکانی مورد بررسی قرار گیرد. برای این منظور و در راستای سؤال دوم پژوهش، آزمون رگرسیون چندگانه انجام گرفت. جدول شماره ۷، نتایج آزمون رگرسیون چندگانه و رابطه و همبستگی هر یک از متغیرهای مستقل با شادابی را نشان می‌دهد. نتایج باتوجه به سطح معنی‌داری ۰/۰۰۱ نشان داد که از میان ۱۸ متغیر تحقیق، ۴ متغیر (با علامت **) ارتباط معنی‌داری با شادابی خانوارهای روستایی شهرستان تربت حیدریه داشته‌اند. نتایج این آزمون نشان داد که از بین متغیرهای زمینه‌ای، متغیر سن ارتباط و همبستگی معنی‌داری با شادابی خانوارهای روستایی داشته است. بررسی متغیرهای اقتصادی - اجتماعی نشان داد که متغیر درآمد و سرمایه اجتماعی همبستگی بیشتری با شادابی خانوارهای روستایی داشته‌اند. در این زمینه خانوارهای روستایی ادعان داشتند که وضعیت درآمد و سرمایه اجتماعی در بین خانوارها مناسب بوده است. از بین متغیرهای عامل فاصله، دو متغیر فاصله ۵ کیلومتر تا نزدیک‌ترین شهر و همچنین فاصله

جدول شماره ۶ و تصویر شماره ۳، میانگین نمرات شادابی برای هر یک از روستاهای نمونه مورد مطالعه را بر اساس موقعیت سکونتگاهی و همچنین فاصله هر روستا با نزدیک‌ترین شهر ارائه می‌دهد. به‌طور کلی، نشان داده شده است که در سطح بالای شادابی بین روستاهای نزدیک به شهر و روستاهای با فاصله بیشتر از شهر اختلاف معناداری وجود دارد. به عبارتی روستاهایی که فواصل کمتری تا شهر داشته‌اند سطح شادابی بالاتری داشته‌اند. پاسخ‌دهندگان در روستاهایی با فاصله متوسط از شهر به طور میانگین سطح متوسطی از شادابی را گزارش داده‌اند. هر چند اختلاف سطح شادابی میان روستاها با فواصل مختلف تا نزدیک‌ترین شهر زیاد نیست اما میانگین اختلاف شادابی میان نزدیک‌ترین روستاها به شهر و دورترین روستاها به شهر ۳۰ امتیاز اختلاف است. همچنین بررسی نمرات میانگین شادابی و توجه به نقشه خروجی وضعیت شادابی روستاها نیز نشان می‌دهد بیشترین روستاهای با سطح شادابی بالاتر در موقعیت سکونتگاهی دشتی واقع شده‌اند. نگاهی به نقشه پراکندگی وضعیت شادابی روستاهای مورد مطالعه نشان می‌دهد طبق قانون اول جغرافیا که پدیده‌های نزدیک به یکدیگر ارتباط بیشتری با هم دارند؛ روستاهای با سطح شادابی بیشتر در کنار یکدیگر واقع شده‌اند و به نوعی می‌توان گفت شادابی آن‌ها متأثر از اصل همسایگی است و همچنین روستاهای با سطح شادابی پایین نیز در مجاورت یکدیگر قرار گرفته‌اند. بنابراین باتوجه به نتایج بدست آمده از پرسش‌نامه سنجش شادابی فوردایس و خروجی آن به صورت نقشه، نشان می‌دهد سطح شادابی در روستاهای مختلف

۱۰ تا ۱۵ کیلومتر تا نزدیک‌ترین شهر ارتباط بیشتری با شادابی خانوارهای روستایی داشته است.

یافته‌های مدل در زمینه متغیرهای مرتبط با شادابی خانوارهای روستایی نشان می‌دهد که از بین ۱۶ متغیر زمینه‌ای، اقتصادی-اجتماعی، فاصله تا شهر و موقعیت سکونتگاهی، متغیر سن (۰/۳۶۲)، درآمد (۰/۳۹۹)، سرمایه اجتماعی (۰/۳۸۳)، فاصله ۵ کیلومتر (۰/۵۹۹) و فاصله ۱۰ تا ۱۵ کیلومتر (۰/۴۵۲) بیشترین ارتباط را با شادابی داشته‌اند. البته دو متغیر جنس (۰/۲۸۲) و تحصیلات (۰/۲۱۰) نیز در سطح ۰/۰۰۵ با شادابی خانوارهای روستایی همبستگی داشته‌اند. کمترین همبستگی نیز مربوط به فاصله بالای ۱۵ کیلومتر (۰/۰۰۴) و موقعیت سکونتگاهی دشتی (۰/۰۰۹) بوده است. از جدول شماره ۷ در می‌یابیم که

جدول ۷. متغیرهای اثرگذار بر شادابی خانوارهای روستایی.

متغیر	توصیف متغیر	مدل ۱ (عوامل زمینه‌ای)	مدل ۲ (عوامل اقتصادی-اجتماعی)	مدل ۳ (عامل فاصله)	مدل ۴ (عامل موقعیت)	سطح معناداری
زمینه‌ای	سن	۰۰/۳۶۲				۰/۰۰۰
	تحصیلات	۰۰/۲۱۰				۰/۰۰۴
	جنس	۰۰/۲۸۲				۰/۰۰۰
	شغل	۰/۰۸۲				۰/۲۲۳
	تاهل	۰/۱۰۳				۰/۱۱۶
	مالکیت مسکن	۰/۰۴۱				۰/۵۲۷
اقتصادی-اجتماعی	درآمد	۰۰/۳۹۹				۰/۰۰۰
	اشتغال	۰/۱۴۵				۰/۰۳۰
	پس‌انداز	۰/۰۵۰				۰/۵۴۶
	امنیت اجتماعی	۰/۰۴۷				۰/۴۸۲
	سرمایه اجتماعی	۰۰/۳۸۳				۰/۰۰۰
	کیفیت زندگی	۰/۰۸۲				۰/۱۹۱
فاصله	فاصله ۵ کیلومتر تا شهر	۰۰/۵۹۹				۰/۰۰۰
	فاصله ۱۰ کیلومتر	۰/۰۸۶				۰/۰۱۸
	فاصله ۱۵ کیلومتر	۰۰/۴۵۲				۰/۰۰۰
	فاصله بالای ۱۵	۰/۰۰۴				۰/۹۶۲
موقعیت	دشتی				۰/۰۰۹	۰/۸۹۱
	کوهپایه‌ای				۰/۰۳۸	۰/۶۶۸

** سطح معنی داری ۱ درصد، * سطح معنی داری ۵ درصد
منبع: یافته‌های تحقیق، ۱۴۰۱

فصلنامه پژوهش‌های روستایی

بحث و نتیجه‌گیری

احتمال بسیار در مناطق مختلف نزدیک به یکدیگر قرار می‌گیرند. بنابراین توجه به عوامل مکانی علاوه بر عوامل اقتصادی، اجتماعی در تحقیقات مرتبط با شادابی و توسعه پایدار روستایی باید در اولویت برنامه‌های توسعه جوامع قرار گیرد. لذا در این پژوهش به بررسی همبستگی مکانی شادابی پرداخته شد. چنانچه در قسمت یافته‌های پژوهش بیان شد؛ از میان ۱۶ متغیر مورد سنجش، پنج متغیر بیشترین همبستگی را با شادابی افراد داشته است. این متغیرها عبارت‌اند از سن، درآمد، سرمایه اجتماعی، فاصله ۵ کیلومتر تا شهر و فاصله ۵ تا ۱۰ کیلومتر تا شهر، بیشترین فراوانی

شادابی یکی از مسائلی است که همواره طی سال‌های اخیر مورد توجه محققان قرار گرفته است. امروزه شادابی یکی از نیازهای توسعه روستایی برای جوامع بشری است زیرا شهروندان به‌ویژه ساکنین نواحی روستایی فرصت کمتری برای اندیشیدن به خود و نیازهایشان دارند. جغرافیدانان معتقدند شادابی افراد ممکن است به لحاظ مکانی وابسته باشد. شادابی افراد ممکن است به لحاظ فضایی مرتبط باشد یعنی افراد شاد و ناراضی به

شرایط و موقعیت آنان هستند باشند احساس ناراضی می‌کنند و شادابی کمتری دارند. نتایج این پژوهش با مطالعه فلوریدا^{۱۷} و همکاران (۲۰۱۳)، باری و کوریزن^{۱۸} (۲۰۱۱)، وانگ و وانگ (۲۰۱۵)، بال و تانیز (۲۰۲۲) در زمینه وابستگی مکانی شادابی همسو بوده است.

افراد خود را با دیگران که در همان مناطق یا مناطق همسایه زندگی می‌کنند مورد قیاس قرار می‌دهند، شادابی افراد با دیگران در همان منطقه یا مناطق همسایه مرتبط است. هرچه برخورداری و دسترسی به امکانات بیشتر باشد رضایت و سطح شادابی بالاتر می‌رود و از طرفی نیازهای جدیدتر احساس می‌شود که باید برای ارضای آن و تجربه احساس خوشایند تلاش و برنامه‌ریزی کرد. ساکنان مناطق مختلف روستایی با شرایط برابر اجتماعی، اقتصادی از سطح شادابی یکسانی برخوردارند. اما در عین حال نیاز به مطالعات بیشتری است تا بتوان تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی و مکانی را بر شادابی سنجید. اگر شادابی را وابسته به مکان تفسیر کنیم می‌توان تغییرات رفتاری و تحرک‌های افراد را پیش‌بینی کرد. از آنجایی که ساکنین روستاهای نزدیک به شهر از شادابی بالاتری برخوردار بودند ممکن است ساکنان روستاهای دورتر از شهر پس از مهاجرت به شهرها حتی حاشیه شهر که دسترسی به برخی امکانات رفاهی را برای آن‌ها آسان‌تر می‌کند سطح شادابی بالاتری را تجربه کنند. در نهایت می‌توان گفت تفاوت سطح زندگی و برخورداری از امکانات سطوح متفاوتی از شادابی را ارائه می‌دهد. از آنجایی که ساکنین روستاهای دور از شهرها که طبیعتاً از امکانات کمتری نیز برخوردار هستند، سطح شادابی پایین‌تری دارند و امکان مهاجرت آنان به شهرها نیز بیشتر است، توجه به احساس رضایت و توزیع عادلانه امکانات می‌تواند ایده خوبی برای کنترل مهاجرت‌ها باشد. بنابراین سیاست‌گذاران برای کاهش مهاجرت‌های ناشی از عدم برخورداری روستائیان به شهرها، لازم است عوامل اصلی ناراضی‌های و عدم شادابی را شناسایی کنند. همچنین تفاوت‌های منطقه‌ای میزان شادابی به سیاست‌گذاران یادآوری می‌کند که نه تنها باید سیاست‌های فایده‌گرایانه بلکه سیاست‌های عدالت‌محورانه را در برنامه‌ریزی‌ها به‌ویژه برنامه‌ریزی روستایی اتخاذ کنند. برنامه‌ریزان، سیاست‌گذاران و طراحان برنامه‌های توسعه باید سرمایه‌گذاری بیشتری جهت بهبود کیفیت زندگی و شادابی روستائیان که دارای سطح پایین شادابی هستند انجام دهند.

تشکر و قدردانی

مقاله مستخرج از پایان‌نامه دکتری نویسنده اول است. در پایان از تمامی روستائیان عزیز شهرستان تربت حیدریه که با صبر و شکیبایی پاسخ‌گوی سؤالات نویسندگان بودند و همکاری بسیاری داشتند صمیمانه تشکر می‌نمایم. به امید روزهای شاد و زندگی هرچه با کیفیت‌تر روستائیان کشورم.

17. Florida

18. Berry & Okulicz-Kozaryn

جمعیت مورد مطالعه در دسته سنی ۳۱ تا ۴۰ سال بوده‌اند که دارای فعالیت شغلی هستند که این نشان می‌دهد جوانی جمعیت و همچنین اشتغال آنان در سطح شادابی مؤثر بوده است و باتوجه به اینکه درآمد نیز تابعی از اشتغال است، بنابراین از وضعیت درآمدی خود رضایت داشته و نشان داده شد که متغیر درآمد تأثیر بسزایی در سطح شادابی ساکنان داشته است. اما بالاترین سطح شادابی متعلق به فاصله پنج کیلومتر تاشهر است این روستاها باتوجه به مشاهدات میدانی به دلیل نزدیکی به شهر از امکانات رفاهی بیشتری برخوردار هستند و دسترسی سهل و سریعتری به امکانات و خدمات دارند و همچنین از تنوع شغلی و درآمدی بیشتری برخوردار هستند. در نهایت می‌توان گفت: نتایج پرسش‌نامه شادابی فورادیس نشان داد میزان شادابی در مناطق مختلف روستایی دارای سطوح متفاوتی است. میزان شادابی در سه سطح: پایین، متوسط و زیاد تقسیم‌بندی شد. اختلاف میانگین سطوح شادابی میان پایینترین امتیاز کسب شده برای روستای شیرآباد با امتیاز ۳۲۴ و بالاترین امتیاز کسب شده برای روستای مورشک با ۳۸۰ امتیاز نشان می‌دهد شکاف امتیازی زیادی نیست و با یک واحد امتیاز کسب شده سطح شادابی از پایین به متوسط و بالا تغییر می‌کند. این تغییرات می‌تواند با تغییر سطح رفاه افراد تغییر یابد اما سطح شادابی افراد می‌تواند با شرایط اجتماعی - اقتصادی و مکانی سازگار شود. یعنی سطح شادابی افراد باتوجه به هر گونه تغییرات رفاهی ممکن است افزایش یابد اما پس از نیاز به امکانات دیگر شادابی به سطح قبلی برگردد. بنابراین باتوجه به مصاحبه‌های انجام گرفته می‌توان گفت میزان شادابی گزارش شده افراد در زمان‌های مختلف تحت تأثیر شرایط درونی و بیرونی افراد متغیر است. همچنین نتایج بررسی رابطه متغیرهای مختلف اقتصادی - اجتماعی، زمینه‌ای و مکانی با شادابی نیز نشان داد، متغیرهای درآمد، سرمایه اجتماعی و فاصله نزدیک به شهر همبستگی بالایی با شادابی دارند. فاصله نزدیک به شهر بالاترین تأثیر را بر شادابی خانوارهای روستایی داشته است. و به هر میزان فاصله روستا با شهر بیشتر شده است از میزان شادابی کاسته شده است. این می‌تواند به دلیل تفاوت برخورداری از امکانات و خدمات رفاهی باتوجه به فاصله از شهر باشد. روستاهایی که در مجاورت شهر واقع شده‌اند طبیعتاً دسترسی بیشتری به امکانات و خدمات رفاهی دارند بنابراین میزان بیشتری از نیازهایشان مرتفع می‌شود. همچنین بررسی نتایج و خروجی نقشه و آزمون‌ها نشان می‌دهد، میزان شادابی روستاها به صورت خوشه‌ای و در وابستگی مکانی شکل گرفته است. به عبارتی روستاهایی که سطح شادابی بالاتری داشته‌اند در مجاورت هم قرار دارند و روستاهای با سطح شادابی پایین در یک محدوده واقع شده‌اند. این نتیجه گویای این امر هست که شادابی افراد با مقایسه خود با دیگران شکل می‌گیرد. افراد برخورداری از امکانات خود را با یکدیگر مقایسه می‌کنند و زمانی که احساس کنند از این نظر مورد بی‌عدالتی قرار گرفته‌اند و از برخورداری کمتری نسبت به دیگرانی که در مجاورت و با همان

References

- Agricultural Jihad of Torbat-Haydariah. (2019).
- Anbari, M., Haghi, S. (2013). The effects of social risks on women's social vitality, *Rural Development*, 5(1): 158-133.
- Arifwidodo, S., Perera, R. (2011). Quality of life and compact development policies in Bandung, Indonesia. *Appl. Res. Qual. Life*, 6,159-179.
- Aslam, A., Corrado, L. (2012). The geography of well-being. *J. Econ. Geogr.* 12, 627- 649.
- Ballas, D., & Thanis, L. (2022). Exploring the Geography of Subjective Happiness in Europe During the Years of the Economic Crisis: A Multilevel Modelling Approach, *Social Indicators Research*, <https://doi.org/10.1007/s11205-021-02874-6>.
- Berry, B.J.L., Okulicz-Kozaryn, A. (2011). An urban-rural happiness gradient. *Urban Geogr.* 32, 871-883.
- Brereton, F., Clinch, J.P., Ferreira, S. (2008). Happiness, geography and the environment. *Ecolog. Econ.* 65, 386-396.
- Carbonell, A. F., Gowdy, J. (2007). Environmental degradation and happiness, *Ecological Economics*, 60, 509- 516.
- D'Ambrosio, C., Frick, J.R. (2012). Individual wellbeing in a dynamic perspective. *Economica* vol 79, pp 284-302.
- Deputy of Rural Development of the Presidential Institution. (2015).
- Diener, E., Emmons, R.A., Larsen, R.J., Griffin, S. (1985). The satisfaction with life scale. *J. Pers. Assess.* 49, 71-75.
- Diener, E., Suh, E.M., Lucas, R.E., Smith, H.L. (1999). Subjective well-being: three decades of progress. *Psychol. Bull.* 125, 276-302.
- Dolan, P., Peasgood, T., White, M. (2008). Do we really know what makes us happy? review of the economic literature on the factors associated with subjective well-being. *J. Econ. Psychol.* 29, 94-122.
- Easterlin, R.A. (2001). Income and happiness: towards a unified theory. *Econ. J.* vol. 111, pp 465-484.
- Easterlin, R.A., McVey, L.A., Switek, M., Sawangfa, O., Zweig, J.S. (2010). The happiness-income paradox revisited. *Proc. Natl. Acad. Sci.* 107, 22463-22468.
- Florida, R., Mellander, C., Rentfrow, P.J. (2013). The happiness of cities. *Reg. Stud.* 47, 613-627.
- Frey, B., & Stutzer, A. (2002). *Happiness and economics*. Princeton, NJ: Princeton University Press.
- Grimes, A., Wesselbaum, D. (2019). Moving Towards Happiness? *International Migration*, Vol. 20, pp 1- 21.
- Inglehart, R. (1994). *Cultural evolution in an advanced industrial society*, translated by Maryam Veter, Tehran: Kavir Publications.
- Kahneman, D. (2000). Experienced utility and objective happiness: a moment based approach, In: Kahneman, D. & Tverski, A. (Eds.) 'Choices, values and Frames', Cambridge University Press, New York.
- Kahneman, D., Krueger, A.B., Schkade, D.A., Schwarz, N., Stone, A.A. (2004). A survey method for characterizing daily life experience: the day reconstruction method. *Science* 306, 1776-1780.
- Kozaryn, A. O. (2011). Geography of European Life Satisfaction, *Soc Indic Res*, 101, 435- 445.
- Lyubomirsky, S. (2010). Hedonic adaptation to positive and negative experiences. In: Folkman, S. (Ed.), *The Oxford Handbook of Stress, Health, and Coping*. Oxford University Press, New York, pp. 200-224.
- Lyubomirsky, S., Sheldon, K.M., Schkade, D. (2005). Pursuing happiness: the architecture of sustainable change. *Rev. Gen. Psychol.* 9, pp 111-131.
- Mirshah Jafari, E. Abedi, M., Darikondi, H. (2004). Happiness and factors affecting it, *Cognitive Science News*, 4 (2): 53-58.
- Morrison, P.S. (2007). Subjective wellbeing and the city. *Soc. Policy J. N. Z.* vol. 31, pp 74- 103.
- Naibi, H. (1995). A research in social psychology: measuring the level of happiness of heads of households in Tehran, master's thesis in sociology, Faculty of Social Sciences, University of Tehran.
- Nawijn, J., Marchand, M. A., Veenhoven, R., & Vingerhoets, J. (2010). Vacationers Happier, but Most not Happier After a Holiday, *Applied Research in Quality of Life*, vol. 5(1), pp 35-47.
- Okenfels, A. (2009). *Economics in real life, in search of happiness*, translated by Jafar Khairkahan, *Dunyai Ekhtaz newspaper*, 9 (2255).
- Okulicz-Kozaryn, A. (2011). Geography of European Life Satisfaction, *Soc Indic Res*, 101, 435-445.
- Oswald, A.J., Wu, S. (2010). Objective confirmation of subjective measures of human well-being: evidence from the U.S.A. *Science* vol. 327, pp576-579.
- Rehdanz, K., Maddison, D. (2008). Local environmental quality and life-satisfaction in Germany. *Ecolog. Econ.* 64, 787-797.
- Sadeghi, Kh., Bazarafshan, J., Haji-Nejad, A., Yasuri, M. (2020). Investigation of factors affecting the vitality of rural households (case study: Foman city), *Tehran Rural Researches*, 11(2): 250-269.
- Schimmel, J. (2009). Development as Happiness: The Subjective Perception of Happiness and UNDP's Analysis of Poverty, Wealth and Development, *Happiness Stud*, vol 10, pp 93- 111.
- Seligman, M.E.P. (1999). Positive social science. *J. Posit. Behav. Interv.* 1, 181-182.
- Senik, C. (2009). Direct evidence on income comparisons and their welfare effects. *Journal of Economic Behavior and Organisation* 72, 408-424.
- Stanca, L. (2010). The geography of economics and happiness: spatial patterns in the effects of economic conditions on well-being. *Soc. Indic. Res*, 99, pp 115-133.

- Stiglitz, J., Sen, A., Fitoussi, J.-P. (2009). Report by the Commission on the Measurement of Economic Performance and Social Progress.
- Stutzer, A., Frey, B. S. (2003). Reported Subjective Well-Being: A Challenge for Economic Theory and Economic Policy, CREMA Working Paper Series, CREMA - Center for Research in Economics, Management and the Arts, <http://hdl.handle.net/10419/214283>.
- Tobler, W.R. (1970). A computer movie simulating urban growth in the Detroit region. *Econ. Geogr.*, 234-240.
- Veenhoven, R. (2017). Greater Happiness for a Greater Number: Did the Promise of Enlightenment Come True? *Soc Indic Res* 130, pp 9-25.
- Veenhoven, R. (2018). Co-development of Happiness Research: Addition to "Fifty Years after the Social Indicator Movement, *Soc Indic Res*, 135:1001- 1007.
- Vendrik, C. M. (2013). Adaptation, anticipation and social interaction in happiness: An integrated error-correction approach, *Journal of Public Economics*, vol 105, pp 131- 149.
- Wang, D., Wang, F. (2015). Contributions of the usage and affective experience of the residential environment to residential satisfaction.
- Zhu, J., Fan, Y. (2018). Commute happiness in Xi'an, China: Effects of commute mode, duration, and frequency, *Travel Behaviour and Society*, 11, pp 43- 51.

